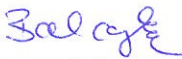

Veresegyház Város Polgármestere
2112 Veresegyház, Fő út 35. Tel: 28-588-600 Fax: 28-588-646

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. február ²¹ -i rendes/rendkívüli ülésére

- Tárgy:** Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár, valamint a Helytörténeti Gyűjtemény 2022. évi tevékenységéről szóló beszámoló, valamint a Könyvtár 2023. évi munkatervének elfogadása
- Készítette:**
- a beszámolót Berze Lajos intézményvezető és dr. Varga Kálmán múzeumvezető
 - az előterjesztést: Holósi Ildikó igazgatási ügyintéző
- Egyeztetve:**
Balog Erzsébet igazgatási osztályvezető
- Látta és ellenjegyzte:**
Garai Tamás jegyző
- Tárgyalta:** Művelődési, Ifjúsági és Sport Bizottság

Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalható.
A döntés elfogadásához egyszerű/minősített döntés szükséges.

Előterjesztés Képviselő-testületi ülésére

Tárgy: Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár, valamint a Helytörténeti Gyűjtemény 2022. évi tevékenységéről szóló beszámoló, valamint a Könyvtár 2023. évi munkatervének elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásáról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár igazgatója, Berze Lajos elkészítette az intézmény 2022. évi tevékenységéről szóló szakmai beszámolót, továbbá a 2023. évi szakmai munkatervet, dr. Varga Kálmán pedig a Helytörténeti Gyűjtemény beszámolóját és a 2023. évre vonatkozó fontosabb terveket.

A Könyvtár 2022-es éve a koronavírus járvány után pozitív változásokat hozott, megnövekedett a könyvtári látogatások és kölcsönzések száma, a rendezvényeket, foglalkozásokat is többen látogatták. A Könyvtár számára nagy kihívást jelentett a minőségirányítási rendszer bevezetése és annak kialakítása. Az infrastrukturális problémák változatlanul fennállnak, a jelenlegi épület helyiségei alapterületük és infrastruktúrájuk miatt (szellőzés, fény) könyvtári célokra alkalmatlanok. Több panasz érkezett a nem megfelelő bútorzat miatt is. A 11-12 éves számítógépek is cserére szorulnak. Az éves beszerzési keretük lehetővé tette, hogy az olvasók által keresett könyvújdonságok jelentős részét beszerezhessék, így 2022-ben mintegy 4,5 millió forintot költöttek új könyvek és 244 ezer forintot folyóiratok, magazinok megvásárlására. Berze Lajos igazgató beszámolójában kitért a partnerségi együttműködésre és az energiaválság okozta változásokra is.

A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény legfontosabb eredménye 2022-ben a régészeti gyűjtőkör megszerzése volt. A Gyűjtemény szerződéses régésze a Szegedi Egyetem mesterszakán végzett Takács Richárd. A régészeti gyűjtőkör megszerzésével lehetővé vált, hogy korábbi, más közgyűjteménybe került leletanyag, ide sorolva a tavalyi Álomhegyi feltárások leleteit is, a Helytörténeti Gyűjteményben kerüljön kiállításra.

A Művelődési, Ifjúsági és Sport Bizottság a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény beszámolóját, valamint a 2023. évi munkatervét a 2023. február 14. napján tartott ülésén megtárgyalta és a 6/2023.(II.14.) MISB számú határozatával javasolja a Képviselő-testületnek elfogadásra.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény 2022. évi tevékenységéről szóló beszámolóját, valamint 2023. évi munkatervét fogadja el.

Melléklet: - Beszámoló a Kölcsey Ferenc Város Könyvtár 2022. évi tevékenységéről
- Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár 2023. évi munkaterve
- Beszámoló a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény 2022. évi szakmai munkájáról és a 2023. év kiemelt feladatai

Veresegyház, 2023. február 15.

Pásztor Béla
polgármester

Határozati javaslat:

- 1.) Veresegyház Város Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadja a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár és a Helytörténeti Gyűjtemény 2022. évi tevékenységéről szóló éves szakmai beszámolóját, valamint a Könyvtár 2023. évi szakmai munkatervét.
- 2.) A Képviselő-testület hozzájárul, hogy a beszámolót, továbbá a munkatervet a fenntartó általi elfogadást követően az intézmény vezetője 15 napon belül megküldje a megyei hatókörű városi könyvtár részére.

Határidő: 2023. március 1.

Felelős: Pásztor Béla polgármester

**KÖLCSEY FERENC
Városi Könyvtár**

V E R E S E G Y H Á Z

Egy könyvtár. Számptalan történet.

Beszámoló

a Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár

2022. évi tevékenységéről

**Készítette: Berze Lajos
igazgató**

Tartalomjegyzék

Rövid összefoglaló	3
A stratégiai célok végrehajtása.....	3
Szervezet.....	4
Infrastruktúra.....	4
Gyűjteményi információk	5
Szolgáltatások (változások, trendek).....	5
Minőségirányítás.....	6
Partnerségi együttműködések.....	8
PR/marketing/kommunikáció eredményei	9
Az energiaválság okozta változásokról.....	10

Rövid összefoglaló

Könyvtárunk életében a tavalyi év több pozitív változást is hozott, amelyek egy része a COVID járvány enyhülésével, másik része pedig a minőségirányítási rendszer meghonosításával van összefüggésben.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a koronavírus-járvány nem vált súlyosabbá, így sem bezárásra, sem a nyitvatartás vagy a szolgáltatások korlátozására nem volt szükség. Ennek eredménye a statisztikai adatokban meg is mutatkozott, hiszen a hagyományos könyvtári szolgáltatásainkat többen vették igénybe, s rendezvényeinket, foglalkozásainkat, a gyerekrészlegben készült mini kiállításainkat is többen látogatták, mint az előző évben.

Nem csak a látogatások, de a kölcsönzött dokumentumok száma is nőtt, s ez kimondottan örömteli változás számunkra.

2022-ben a könyvtár kollektívája nagy fába vágta fejszójét, amikor is úgy döntöttünk, hogy formálisan is meghonosítjuk könyvtárunkban a TQM alapú minőségirányítási rendszert, amely révén intézményünk szervezeti keretei, szolgáltatásai, eszközparkja és emberi erőforrásai egyaránt megfeleljenek a minőségi, korszerű keretek között működő könyvtárakkal szemben támasztott követelményeknek. Célunk, hogy a használók teljes megelégedésére valósítsuk meg kötelező és vállalt feladatainkat és a lehető legjobban töltsük be a közösségi tér szerepét a Veresegyházon és vonzáskörzetében élők számára. Annak érdekében, hogy ezen az úton a lehető legkevesebb döccenővel haladhassunk, felkértük a könyvtári minőségügy egyik jeles, országosan ismert képviselőjét, hogy mentorként legyen segítségünkre.

Az év második felében nyomasztó teherként nehezdedek ránk az energiahordozók drasztikus áremelkedéséből fakadó következmények, amelyek a 2023-as költségvetést, illetve – a pénzügyi forrásokkal szoros összefüggésben – a megvalósítandó feladatokat, elérendő célokat is hátrányosan érintették. A nyomasztó és bizonytalanságokkal teli helyzetben is nagy öröm volt számunkra, hogy a fenntartó nem zárta be intézményünket, így olvasóink, látogatóink kiszolgálása zavartalanul folyhatott.

A stratégiai célok végrehajtása

A 2022. évi munkatervünkben két stratégiai célt fogalmaztunk meg: egyrészt a csökkenő könyvtárhasználati, könyvtárlátogatási tendencia megállítását, másrészt a minőségirányítási rendszer bevezetésének megkezdését.

Ahogy az a bevezetőből már kiderült, mindkét stratégiai célunkat sikerült elérnünk. 2022-ben érzékelhetően nőtt a könyvtárba beiratkozott olvasók száma, s látványosan nőtt a kölcsönzött dokumentumok mennyisége is.

Különösen nagy öröm számunkra, hogy az előző évhez viszonyítva 75%-kal nőtt az újonnan beiratkozott olvasóink száma, amely növekedés reményeink szerint annak a tudatos törekvésünknek eredménye, amellyel igyekeztünk minél többekhez – hírleveleinken, a városi médiumokban megjelenő tudósításokon, valamint a közösségi felületeken keresztül – eljuttatni könyvtárunk hírét, szolgáltatásainak bemutatását.

Szervezet

A Könyvtár 2022-ben engedélyezett létszámkerete 5 fő volt, amely létszámkeret a 2022. december 31-i állapot szerint teljesen feltöltött. Könyvtárunkban jelenleg 3 diplomás könyvtáros, egy segédkönyvtárosi és egy könyvtáros asszisztensi végzettséggel rendelkező munkatárs dolgozik.

A szervezeti struktúrában 2022-ben változás nem történt, így a Könyvtár jelenleg is 2 szervezeti egységből – gyermek- és felnőtt részleg –, illetve egy telephelyből – Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény – áll.

Az év folyamán a Könyvtár egy munkatársa részt vett a Magyar Könyvtárosok Egyesülete által szervezett, 3 napos gyermekkönyvtáros workshopon, illetve továbbképzésen.

Infrastruktúra

A Könyvtár 1998 óta üzemel a Fő út 53. szám alatt található Átrium Üzletház épületében. A használt helyiségek kis alapterületűek, könyvtári célokra alkalmatlanok, megvilágításuk rossz, a felnőtt és gyermekrészleg szellőzése, illetve természetes fényrel való megvilágítása nem megoldott. A tereinket megfelelően berendezni nem lehetséges. Az épület alagsorában elhelyezett raktárak a könyvek szakszerű tárolása kevésbé alkalmasak, viszont a termál- és szennyvízvezetékek jelenléte folyamatos és valós veszélyt jelent.

A közeli jövőben szükségessé válik az egyes helyiségeken található rácsroló normális nyílászárókra történő cseréje. Ez két okból is elengedhetetlen. Egyfelől a könyvtár két munkatársa számára is orvosilag igazolt egészségügyi kockázatot jelent a rácsroló fel- és lehúzásával együtt járó fizikai terhelés, másfelől a könyvtári terek megfelelő hőmérséklet szabályozását is csak jól záródó nyílászárók segítségével lehet megoldani.

Az elmúlt év során több panasz is érkezett olvasóinktól az elavult és kényelmetlen és hiányos bútorzat miatt. A 2022 őszén végzett kérdőíves felmérésben a válaszadók 30%-a emelte ki, hogy könyvtárunkkal ezen szempontból elégedetlen. Többen kifejezetten a több és jobban használható, illetve kényelmesebb bútorokat hiányolják helyiségeinkből.

2022. márciusában lecseréltük a még előző évben meghibásodott szerver számítógépünket, így valamennyi szolgáltatásunk egy új, megbízhatóan működő eszközről tudjuk újítani.

Sajnos az év folyamán kiderült, hogy nem csak a szerver, de a legrégebben beszerzett, tényleges életkorukat tekintve 11-12 éves számítógépeink is cserére szorulnak, mivel a napi munka során is egyre nehezebben működtek, de az operációs automatikus frissítése oly mértékben terheli meg az elavult hardvert, hogy az már az olvasók kiszolgálását lehetetleníti el. Így 2023ában ezeket a gépeket is cserélnünk kell.

Gyűjteményi információk

2022-ben mintegy 4.5 millió forintot költöttünk új könyvek és 244 ezer forintot folyóiratok, magazinok beszerzésére.

Szerencsére az éves beszerzési keretünk lehetővé teszi, hogy az olvasók által keresett könyvújdonságok jelentős részét beszerezhessük, de így is félmillió forint feletti értéket képviselnek azok a könyvek, amelyeket a múlt év során már nem volt lehetőségünk megvásárolni.

A helyhiány, illetve a nyomtatott periodikumok iránti csökkenő kereslet okán az előző években megszokottnál kevesebb folyóiratot, heti- és havilapot rendeltünk meg 2022-ben. Az olvasói szokásokat figyelve és elemezve, azokat a magazinokat, kiadványokat vásároltuk, amelyeket a könyvtárlátogatók rendszeresen kikölcsönöztek könyvtárunkból¹.

2022-ben is folytattuk a tervszerű állományapasztást, így több, mint 1100 fizikailag, vagy tartalmilag elavult, az olvasók által nem keresett dokumentumot selejteztünk le.

A gyűjtemény feltártsága évek óta teljesnek mondható, valamennyi, a könyvtár állományában lévő dokumentum megtalálható internetes katalógusunkban.

Az év során megkezdtük Sándor Teréz „hagyatékának” feldolgozását. A rendkívül bőséges fényképanyag szortírozását követően megállapítottuk, hogy a képek jelentős részének egyértelmű beazonosításához külső segítségre lesz szükségünk annak érdekében, hogy azokat a megfelelő tartalmi feltárás keretében tudjuk digitálisan is elérhetővé tenni. Az írásos dokumentumok azonosítása kevesebb problémát okoz. Ezek digitalizálásához egy olyan munkahely kialakítására lenne szükség, amely az olvasóktól, könyvtárlátogatóktól elzárt területen van, kellően nagy ahhoz, hogy a dokumentumokat biztonságosan, megrongálódástól, összekeveredéstől óvott módon lehessen kezelni. Ilyen hely egyelőre nem áll rendelkezésünkre.

Szolgáltatások (változások, trendek)

2022-ben a fontos változás volt, hogy év elejétől módosult a könyvtár nyitvatartása.

Ez – szerencsére – nem érintette hátrányosan könyvtárunk látogatottságát. A tavalyi év minden statisztikai mutatója a könyvtárhasználatok számának növekedését igazolja vissza.

A hagyományos szolgáltatások tekintetében elmondható, hogy a beiratkozott olvasók száma 8%-kal, ezen belül az újonnan beiratkozottak száma 75%-kal, a könyvtárlátogatások száma majd' 40%-kal, míg a kikölcsönzött dokumentumok száma is több, mint 20%-kal nőtt.

A fenti örömteli számok mellett tényként le kell szögeznünk, hogy sajnos az olvasóink életkori megfoszlása továbbra sem tükrözi hűen a város lakosságának kor szerinti összetételét. A beiratkozott olvasók felét teszik ki a 14 év alattiak, s sajnos nagyon

¹ A folyóiratok helyben olvasása egyáltalán nem jellemző könyvtárunkban. Az erre szolgáló hely sajnos nem vonzó a látogatók számára, más helyen pedig nem tudunk új folyóirat olvasó sarkot kialakítani.

kevesen vannak, mindössze az olvasók 15-16%-át képviselik a 14-29 év közötti fiatal felnőttek.

2022-ben összesen 34 alkalommal tartottunk előadásokat, klubfoglalkozásokat és egyéb rendezvényeket, amelyeken 927 látogatót fogadhattunk. Továbbra is népszerűek Antalfy Péter történelmi, művészettörténeti előadásai, de kiugróan sokan voltak azokon az esteken is, ahol olyan, a város életéhez köthető, abban aktívan szerepet vállaló személyek voltak az előadók, illetve vendégek, mint Somody Imre vagy dr. Mohai Imre.

A biblioterápiás foglalkozásainknak, illetve filmklubunknak kialakult látogatói köre van, akik rendszeresen, hónapról hónapra részt vesznek a foglalkozásokon, nem csak befogadóként, de aktív résztvevőként is.

Nagy örömeinkre az elmúlt év során is rendszeresen látogatták intézményünket óvodás és kisiskolás csoportok. A 15 látogatás alkalmával összesen 220 apróságot és 16 felnőtt kísérőt fogadtunk, akiknek formális, vagy informális keretek között mutattuk be könyvtárunkat, az állományt, illetve a könyvtár nyújtotta lehetőségeket.

Az online térben nyújtott szolgáltatások tekintetében megállapítható, hogy kis mértékben csökkent honlapunk látogatottsága, amely véleményünk szerint két okra vezethető vissza. Egyfelől a múlt esztendőben nagyobb hangsúlyt fektettünk a közösségi médiában (Facebook, Instagram és Google) és a hírlevélben való tájékoztatásra, másfelől – mivel a könyvtár egész évben, korlátozás nélkül nyitva volt – az olvasók személyesen és nem az online katalóguson keresztül, vagy a honlaphírként megjelenő könyvajánlókból informálódtak. Azonban a tendencia megállítására ez évben hangsúlyt kell fektetnünk, hiszen a honlap az az egyetlen internetes felület, amely általunk kontrollálható módon működik, s nem valamely, kereskedelmi célokra alárendelt algoritmusok működtetik, tehát itt tudunk biztosan szakszerű és folyamatosan elérhető tájékoztatást nyújtani látogatóinknak.

Nem növekedett az év folyamán az internetpont látogatóinak száma. Az Internet ma már annyira könnyen hozzáférhető a többség számára, hogy könyvtárunkban, a viszonylag kényelmetlen körülmények között, ahol a kellően szeparált számítógéphasználat sem biztosítható, már nem szívesen ülnek le az egyébként is elöregedett számítógépek elé a látogatók. Így jellemzően az irodai programcsomagok használata, illetve az elektronikus dokumentumok kinyomtatása iránti igényt kell csak kielégítenünk.

A 2022-ben lefolytatott népszámlálás során könyvtárunk volt a kijelölt online kitöltési pont a városban. A lehetőséggel mindössze ketten kívántak élni.

Minőségirányítás

Amint az a rövid bevezetőben már megemlítésre került, a 2022-es év mérföldkő volt a minőségügyi tevékenységünkben. Vidra Szabó Ferenc mentorálása és irányítása mellett megkezdtük a könyvtár minőségirányítási rendszerének kialakítását és bevezetését.

Az első feladatok egyike az elkövetkezendő 3-4 év menetrendjének, munkafeladatainak meghatározása volt.

Megszövegeztük és közzétettük a könyvtár küldetésnyilatkozatát és jövőképét. Feltérképeztük és rögzítettük intézményünk erősségeit és gyengeségeit, valamint számba vettük az objektív körülményekből fakadó lehetőségeket és a ránk leselkedő veszélyeket.

Az év során elkészítettük a könyvtár partner-nyilvántartását, amelyben mindazon intézmények, szervezetek szerepelnek, amelyekkel munkánk során rendszeresen kapcsolatban vagyunk.

Az utolsó negyedév feladata volt a munkatársak teljesítményértékelési kritériumainak meghatározása és rögzítése, amelyek alapján az értékeléseket el lehet végezni és az egyéni fejlesztési irányokat és szükségleteket meg lehet határozni.

Az ősz folyamán kérdőíves kutatással igyekeztünk felderíteni a könyvtárhasználati szokásokat, illetve a könyvtárral való látogatói elégedettséget. A kérdőívet online, vagy papír alapon 145-en töltötték ki, ami a 2016-ban végzett felmérésben részt vevők háromszorosa volt. A vizsgálat legfontosabb megállapításai a következők voltak:

- Beiratkozott olvasóink mintegy 88%-a egy évnél régebben tagja a könyvtárnak.
- Havonta legalább egyszer eljön hozzánk látogatóink 76%-a.
- Mivel a válaszadók 65%-a vallott úgy, hogy „maga járt utána”, hogy merre található a könyvtár, így a könyvtár létének reklámozására a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítanunk.
- A válaszadók elsöprő többsége az internetes forrásokból tájékozódik rendezvényeinkről, a könyvtári hírekről.
- 91% számára fontos és örömteli, hogy a könyvtár a városközpontban van, s így könnyen megközelíthető.
- Sokkal megosztottabbak az olvasói vélemények a könyvtári terek berendezésével, kényelmével, világításával, azaz az infrastrukturális körülményeinkkel kapcsolatban. 43%-a a válaszadóknak elégedetlen a bútorzattal, 20%-a a világítással és több mint 30%-uk jelezte, hogy problémásnak találja az akadálymentesítés hiányát.
- Az elsöprő többség (85%) elégedett a könyvvállomány összetételével, azonban nagyon sokan (60%) nem tudtak válaszolni ugyanerre a kérdésre a folyóiratokkal, magazinokkal kapcsolatban, ugyanis nem tudták, hogy könyvtárunkban folyóiratokat is lehet olvasni. Akik ezt a lehetőséget ismerték, azok elégedettségüket fejezték ki a kérdésben (34%).
- A fenti, osztályzat adásával megválaszolható kérdéseket olyanokkal is kiegészítettük, ahol szabad szöveg formájában is kifejthették elképzeléseiket a válaszadók. A 21. századi könyvtárra vonatkozó kérdésre adott válaszok egyértelműen rávilágítottak arra, hogy az „osztályzás” közben sokszor az udvariasság is vezette a kitöltők kezét, hiszen a megfogalmazott vágyakból, elképzelésekből olyan kép köszön vissza, amely sok elemében már a múlt század második fele óta alapvető elvárás lenne egy közművelődési könyvtárral kapcsolatban („kényelem”, „nyugalom”, „több fény”)

A felmérés eredményének elemzése, a válaszokból fakadó következtetések megfogalmazása és az ezekre épített cselekvési terv elkészítése jelenleg is folyamatban van.

Az év másik nagy feladata az öt évre szóló könyvtári stratégia kereteinek meghatározása, majd a stratégia megszövegezése volt. A dokumentumban megfogalmazott feladatokat, s a célok eléréséhez szükséges tevékenységeket úgy állítottuk össze, hogy azokat, vagy legalábbis túlnyomó többségüket a turbulens módon változó körülményekhez igazítva súlyozhassuk, rangsorolhassuk és hajthassuk végre. A fenntartó 374/2022. (XII.20.) KT. határozatával jóváhagyta a stratégiában foglalt elképzeléseket.

Mióta tagja könyvtárunknak?

Milyen gyakran látogat el hozzánk?

A válaszadók 50%-a több, mint 5 éve tagja könyvtárunknak és a beiratkozott olvasók több, mint 86%-a legalább havonta egyszer el is jön hozzánk.

Amit olvasóinkkal közösen szeretnénk

több fényt a könyvtári terekben

kényelmesebb bútorokat

tágasabb épületet

Amiből Önök többet szeretnének

könyvajánlók és könyvklubok

gyermek és ifjúsági programok

irodalmi és ismeretterjesztő előadások

Amiért a leggyakrabban jönnek hozzánk

98,6% könyvköicsönzés

11,3% hangskönyvek

19,7% előadás, rendezvény

Amiről kevesen tudnak

online szolgáltatások

helyismereti gyűjtemény

folyóirat választék

A könyvtárunkkal való elégedettség

95% olvasóinknak, látogatóinknak elégedett könyvtárunkkal

Könyvtárunk erősségei

Az Önök visszajelzései alapján

- ✓ családias hangulat
- ✓ naprakész könyvtárlomány
- ✓ segítőkész és hozzáférő könyvtárosok

Partnerségi együttműködések

Könyvtárunk jelenleg 3 alapfokú és 2 középfokú oktatási intézmény esetében látja el az iskolai könyvtári feladatokat.

6 helyi, fóti és budapesti középfokú oktatási intézményből fogadunk veresi lakhelyű közösségi szolgálatos diákokat, akik elsősorban a rendezvények előkészítésében, illetve az állományapasztási munkákban, illetve könyvajánlók készítésében vannak segítségünkre. Meg kell állapítanunk, hogy a könyvtárban a közösségi szolgálat keretében végezhető tevékenységek a fiatalok számára nem igazán vonzóak, így évről évre egyre kevesebben jelentkeznek hozzánk ilyen céllal. Noha más jellegű feladatokkal is meg tudnánk bízni őket, ezt mégsem tesszük, mivel jelenleg nem tudunk a diákok

számára megfelelő – értsd. asztallal, világítással és internetbe kapcsolt számítógéppel ellátott – munkahelyet kialakítani.

A város intézményekkel és szervezetekkel könyvtárunk mind formális, mind informális szinten kiváló kapcsolatokat ápol.

Az új könyvtár tervezett építése kapcsán szorosabb, a kölcsönös előnyökre alapozott együttműködés szükségessége mellett tettünk hitet a Köz-Pont Ifjúsági Ház (Támaszpont MOPKA) munkatársaival. Az energiaárak emelkedéséből fakadó nehézségek miatt az új könyvtár építésének megkezdése ismételten bizonytalanná vált, de reményeink szerint ez nem fogja befolyásolni a szinergiák kiaknázását.

PR/marketing/kommunikáció eredményei

A „Szolgáltatások” fejezetben már említésre került a honlapunk látogatottságának csökkenése, s ennek okai. Ezt a tendenciát némiképp kompenzálja, hogy 2022-ben a könyvtár Facebook oldalát harmincegyezerszer, Instagram bejegyzéseit mintegy kétezer-nyolcszázszor és Google profilját mintegy tizenkétezerszer nézték meg. Facebook oldalunknak jelenleg 1864, míg Instagram profilunknak 587 követője van.

Nagy figyelmet fordítunk az internetes kommunikáció rendszerességére. Az elmúlt év folyamán több, mint 100 alkalommal frissítettük honlapunkat hírekkel, könyv- és programajánlókka, a rendezvényeinkről beszámolókkal képes és mozgóképes.

Ennél jelentősen többször tettünk közzé információkat a közösségi portálokon, hiszen pl. a Facebookon a fentiek mellett a kerek születési, vagy halálozási évfordulójuk alkalmából rendszeresen emlékeztünk meg jeles irodalmi személyiségekről, írókról, költőkről egy-egy képes idézet segítségével.

2022-ben összesen 16 elektronikus hírlevelet küldtünk el az arra feliratkozott több, mint 1100 olvasónknak, bennük a könyvtár híreivel, könyv- és rendezvényajánlókka. A statisztikai elemzések szerint a hírlevelek olvasottsága 40-50% között mozog, ami ebben a műfajban a szakértők szerint kifejezetten jónak mondható. Ami szintén örömteli tény, hogy a hírlevélről leiratkozók aránya 1-2% körül mozog, azaz olvasóink fontosnak tartják, hogy ezen a platformon is tájékozódhassanak a könyvtár híreiről.

E helyt is szeretnénk külön köszönetet mondani a Veresi Krónika és a Veresegyházi Városi Televízió munkatársainak, akik rendszeresen tudósítottak a könyvtári eseményekről, rendezvényekről, s minden alkalommal, amikor ezt kértük, helyet biztosítottak hirdetéseinknek.

Ebből fakadóan a 2021-es évhez viszonyítva ugrásszerűen nőtt a sajtómegjelenéseink száma.

Míg a VVTV különböző felületein 31 alkalommal jelenhettünk meg, addig a Veresi Krónikában 26 esetben szerepeltek könyvtári hírek, s 4 alkalommal a Veresi Kistérség című lapban is megjelentek hirdetéseink, illetve egy interjú is az olvasási szokások változásáról.

Az energiaválság okozta változásokról

Tekintve, hogy a Könyvtár nem önálló épületben, hanem egy üzleti célú társasház 3 üzlethelyiségében van elhelyezve, így az alapvető működési feltételeink nem, vagy csak kis mértékben változtak a tárgyév második felében. A termálhővel történő fűtés, illetve a közös helyiségekben működő elektromos fogyasztók emelkedő költségei miatt az ősz második felétől több, mint másfélszeresére emelkedett a fizetendő közös költség, illetve megháromszorozódott a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény villanyszámlája. Az intézmény finanszírozhatóságának fenntartása érdekében csökkentettük azon kiadásainkat, amelyek nem jogszabályi kötelezettségen (mint pl. dokumentumbeszerzési keret) alapultak, valamint használaton kívül helyeztük a nem feltétlenül szükséges elektromos fogyasztókat.

A fenntartó takarékosági intézkedéseinek megfelelően igyekszünk betartani a meghatározott maximumhőmérsékleteket, ami – az épület jellegéből adódóan – a Helytörténeti Gyűjteménynek otthont adó Szentlélek tér 5. szám alatti épületben kivitelezhetőbb.

Veresegyház, 2022. február 03.

Berze Lajos
igazgató

KÖLCSEY FERENC
Városi Könyvtár

V E R E S E G Y H Á Z

Egy könyvtár. Számtalan történet.

A Kölcsey Ferenc Városi Könyvtár

2023. évi munkaterve

Készítette: Berze Lajos
igazgató

Tartalomjegyzék

Rövid összefoglaló	3
A stratégiai célok végrehajtása.....	3
Szervezet.....	4
Infrastruktúra.....	4
Gyűjteményi információk	5
Szolgáltatások (változások, trendek).....	5
Minőségirányítás.....	6
Partnerségi együttműködések.....	7
PR/marketing/kommunikáció	7

Rövid összefoglaló

Reményeink szerint a 2023-as esztendőt az elmúlt időszakban tapasztalható magas infláció és az energiaárak robbanásszerű növekedése kevésbé fogja hátrányosan érinteni, mint amennyire a 2020-2021-es időszakot a koronavírus járvány tönkretette.

Az már a tárgyévi költségvetés összeállítása során egyértelmű volt, hogy a szükségszerű takarékosági intézkedések érzékelhető gátakat szabnak majd a szolgáltatásfejlesztésre vonatkozó terveinknek. Ezzel együtt is bízunk abban, hogy az esetleges nehézségekből olvasóink, látogatóink csak keveset, vagy éppen semmit sem érzékelnek majd.

Az év során így elsősorban a meglévő szolgáltatások színvonalának megőrzésére törekszünk, miközben intenzív munkát kívánunk végezni mindazon területeken – pl. a minőségirányítási rendszer bevezetése, adaptálása – amelyek anyagi erőforrás igénye viszonylag alacsony.

Idén is meg szeretnénk jelenni a városi rendezvényeken, hogy a település azon lakói számára is „láthatóvá váljon” könyvtárunk, akik eddig nem tudtak létezésünkről, vagy nem érdeklődtek szolgáltatásaink, programjaink iránt.

A szűkösebb pénzügyi lehetőségek ellenére is igyekszünk olyan esteket, előadásokat szervezni, amelyeken a megszokott és kedvelt előadóink mellett ismert és érdekes személyek csalogatják be könyvtárunkba a látogatókat. Programjaink megtervezése során igyekszünk az eddiginél nagyobb hangsúlyt fektetni az irodalomra, író-olvasó találkozók, könyvbemutatók megszervezésével.

A helyismereti, helytörténeti anyagok gyűjtését és feldolgozását szervezettebbé kívánjuk tenni, így az év folyamán aktualizáljuk és kibővítjük az erre vonatkozó szabályzatokat és kialakítjuk az eljárásrendeket.

Ez évben komoly előrelépést kívánunk tenni a minőségirányítási rendszer bevezetésében. Olyan feladatok állnak előttünk – mint pl. a folyamatszabályozási tevékenységek –, amelyek nélkül a valóban minőségi könyvtári munka elképzelhetetlen.

A stratégiai célok végrehajtása

A Könyvtár elfogadott stratégiájában 3 kiemelt célt, feladatot tűztünk ki magunk elé:

- 1.. Az új könyvtár építésével kapcsolatos célok és feladatokat.
- 2.. A jelenlegi elhelyezésünkkel kapcsolatos technikai és egyéb fejlesztésekkel összefüggő célok és feladatok.
- 3.. A minőségirányítási rendszer bevezetésével kapcsolatos célok és feladatok.

A jelenlegi költségvetési körülmények között egy új könyvtár építésének megkezdése kevésbé tűnik reális lehetőségnek. Ezért ebben az évben arra kívánunk összpontosítani, hogy a tervezővel kialakult kiváló kapcsolatokra építve folyamatosan tudjuk egyeztetni a könyvtárszakmai elvárások alapján megfogalmazott elképzeléseinket az építészeti lehetőségekkel, hogy a készülő tervek a lehető leginkább megfeleljenek mindkét szempontrendszernek.

A mostani elhelyezésünk technikai feltételrendszerének fejlesztése ez évben két technikai szükségszerűség mentén valósulhat meg. Az egyik feladatunk a 4 darab, rendkívül elavult személyi számítógép cseréje lesz, míg a másik az integrált könyvtári rendszer azon új moduljainak megvásárlása, amelyek régi verziói 2023. június 30-át követően nem fognak működni a szoftverfejlesztők tájékoztatása szerint.

A legnagyobb előrehaladás az év folyamán a minőségirányítási rendszer bevezetésével kapcsolatban érhető el. A stratégia alapján ez évre összesen hét nagyobb feladatot tűztünk ki magunk elé, amelyeket a Minőségirányítás fejezetben részleteztek.

Szervezet

Az év során a szervezetet érintő jelentősebb változások nincsenek tervbe véve.

A jelenlegi, 5 fős létszám komoly kihívások elé állítja Könyvtárunkat, hiszen akár egy rövidebb megbetegedés is nagyban megnehezíti a munkaszervezést, a nyitvatartás folyamatosságának biztosítását.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a könyvtár munkatársai – összhangban a könyvtári munkafolyamatok támasztotta igényekkel – folyamatosan részt vesznek továbbképzéseken. Ez évben ezen kötelezettségünknek egy belső képzés megszervezésével kívánunk eleget tenni, ahol is önkéntes szakértők vállalták egy 3 napos, a szervezeti kultúra fejlesztésére és a problémamegoldásra irányuló tréning megtartását. Ezen tréningre a környező településekről is szeretnénk könyvtáros kollégákat meghívni.

Nem kifejezetten szervezeti kérdés, de itt kell megemlíteni, hogy az energiaválság miatti költségvetési megtakarítások egyik negatív hozadéka, hogy el kellett búcsúznunk a könyvtárat évek óta, megbízási szerződéssel takarító munkatársunktól. Ez évben a könyvtári tereket a könyvtár dolgozói takarítják, nyitvatartásiidőn kívül.

Infrastruktúra

Fizikai terek, bútorzat

A könyvtár elhelyezésével, fizikai környezetével kapcsolatosan 2023-ban változás nem várható.

Infokommunikációs (IKT) eszközpark

A könyvtárban működő személyi számítógépek közül 4 már előregedett, elavult, a processzoraik gyártási idejét tekintve elmúltak 11 évesek. Már a napi munkavégzéshez szükséges szoftverek futtatásához is lassúak, míg egy-egy automatikus operációs rendszer-frissítés – amely ezeken a gépeken órákig tart – gyakorlatilag használhatatlanná teszi őket. Mivel ez a helyzet az olvasók kiszolgálását is képes ellehetetleníteni, így 2023 tavaszán az Országos Informatikai Programiroda „Számítógép, a mindennapi társ” programjának keretén belül szeretnénk 4 db 2-3 éves, használt, de felújított számítógépet beszerezni könyvtárunk számára.

Ebben az évben szükségessé válik az integrált könyvtári rendszer (IKR) néhány frissített moduljának megvásárlása is. A NetLib Kft. vezetőjének tájékoztatása szerint a jelenleg

használt modulok június 30-át követően nem fognak működni a rendszeren belül, ami egyes szolgáltatásaink ellehetetlenülését eredményezni. Az új programmodulok bevezetése része annak a folyamatnak, amely révén az IKR készítője teljesen új, 21. századi alapokra helyezi a SZIKLA könyvtári rendszert programozástechnikai és szolgáltatási szempontból egyaránt.

Szintén az informatikai infrastruktúra megújítása részeként ez évben használatba kívánjuk venni az ingyenes Omeka rendszert. Az Omeka egy nyílt forráskódú webes tartalomkezelő rendszer, amelyet elsősorban a könyvtárak, múzeumok, levéltárak számára fejlesztettek, s amely lehetővé teszi az intézmények digitalizált (esetünkben elsősorban helytörténeti) anyagainak tartalmilag feltárt, kereshető és látványosan megjeleníthető, felhasználóbarát közzétételét. E rendszer segítségével kívánjuk a helyismereti gyűjteményünkben található fotó, illetve digitalizált egyéb dokumentumot feldolgozni és elérhetővé tenni.

Gyűjteményi információk

2023-ban a központi költségvetésből könyvtári és közművelődési feladatok ellátására fordítható összeg alapján 4 550 000,- Ft-ot kell kötelező jelleggel dokumentum beszerzésre fordítani. Azért, hogy a jövő évben könyvtárunk ismét részesüljön a könyvtári érdekeltségnövelő támogatásból, a fenti összegben felül még mintegy 400 000,- Ft-ot, így összesen bruttó 4 950 000,- Ft-ot terveztünk állományfejlesztési céllal felhasználni.

A keret minél jobb kihasználása érdekében igyekszünk beszerzéseink nagy részét a Libri-Bookline könyvterjesztőn keresztül lebonyolítani, ahol jelenleg 34%-os árkedvezményben részesül könyvtárunk.

Emellett folyamatosan keressük a kiaknázható, állománygyarapítást szolgáló lehetőségeket, pályázati forrásokat, árengedményes akciókat.

A növekvő beszerzési kerettől függetlenül, figyelembe véve a könyvpiacra is tapasztalható áremelkedést, a beszerezhető könyvek mennyisége várhatóan megegyezik a 2022-ben beszerzett darabszámmal.

Az év során 2 alkalommal terveztünk selejtezést, melyek keretében a fizikailag, illetve tartalmilag elavult dokumentumokat vonjuk ki az állományból. Tekintve, hogy mind a szabadpolcos tereink, mind raktáraink a végletekig zsúfoltak, a selejtezésre kerülő állomány nagysága megegyezik az újonnan beszerzendő könyvállomány nagyságával – esetleg minimális mértékben meg is haladja majd azt.

Az év folyamán a Veresi Krónika elmúlt 3 évfolyamát kívánjuk állományvédelmi okokból köttetni.

Szolgáltatások (változások, trendek)

Ennek az esztendőnek is az a legfontosabb feladata, hogy megfelelő állománnyal, szakmai tudással, jó marketinggel, színvonalas rendezvényekkel, kedvességgel minél több látogatót és olvasót nyerjünk meg a könyvtárnak és az olvasás szeretetének.

A könyvtár valamennyi – alapszolgáltatásként régóta működő és a COVID-járvánnyal összefüggésben életre hívott – szolgáltatását idén is biztosítjuk olvasóink, könyvtárlátogatóink számára.

Hogy felhasználóink számára minél nagyobb szabadságot és önállóságot biztosíthassunk a könyvtárhasználat terén, így az interneten elérhető szolgáltatásainknak – hosszabbítás, gyarapítási javaslat megtétele, témafigyelés, referenz kérdések eljuttatása a könyvtárosokhoz – oktatóvideók elkészítésével és közzétételével kívánunk nagyobb ismertséget szerezni.

Az idei évben újabb kisközösséget indítunk útjára. A KönyvJELZŐ egy olyan, február 14-én induló könyvajánló klub lesz, ahol olvasóink egymásnak mutathatják be azon könyveket, amelyek számukra valamilyen szempontból érdekesek, izgalmasnak voltak, s amelyek elolvasását másoknak is javasolni szeretnék.

Természetesen a már eddig is a könyvtári „szolgáltatás palettán” lévő kisközösséget – Mélyolvasó Klub, Veresi Filmklub – is folyamatosan működtetjük az év során.

Honlapunkon és a közösségi felületeken továbbra is folyamatosan hírt adunk a legfrissebb beszerzésekről, új és meglévő szolgáltatásainkról, rendezvényeinkről.

Minőségirányítás

A minőségirányítási rendszer bevezetésének részeként 2023-ra hét célkitűzésünk van:

1. A szolgáltatások technikai hátterének javítása, amely az infrastrukturális feladatok között már ismertetésre került.
2. A belső- és külső kommunikációs stratégia megtervezése és kialakítása, annak érdekében, hogy tudatosabban és nagyobb figyelemmel kezeljük a szervezet külső célcsoportjaival történő és a munkatársak egymás közötti, illetve a vezetővel történő írott és szóbeli kommunikációját.
3. Úgynevezett tevékenység- és folyamatleltár készítése annak érdekében, hogy a beazonosított és elkülönített folyamatokat megfelelően szabályozva a felhasználók és partnerek számára is érzékelhetően magasabb színvonalú szolgáltatásokat biztosíthassunk.
4. Tudástérkép készítése, amely segít beazonosítani és kategorizálni a munkatársak tudásvagyonát, „napvilágra hívja”, azaz explicitté teszi a meglévő tacit tudáselemeket is, s így a jövőbeni képzési, továbbképzési tervek alapjává válhat.
5. Belső képzés megtartása: 10-14 fő részvételével a szervezeti kultúra fejlesztésére és a problémamegoldásra összpontosító tréning, amelyet önkéntes alapon a téma elismert szakértői tartanak, s amelyre a környező települések könyvtáraiból is meghívunk kollégákat.
6. Ez évben két formában is fel kívánjuk mérni a könyvtárral való elégedettséget. Egyfelől utcai kérdőíves felmérést végzünk, amely sok más mellett arra is választ ad, hogy a város lakói mennyit tudnak a könyvtárról, ismerik-e szolgáltatásait, függetlenül attól, hogy tagjai-e a könyvtárnak, vagy sem. A másik felmérés során a rendezvényekkel kapcsolatos elégedettséget kívánjuk feltérképezni.

7. Olvasás népszerűsítési, olvasásfejlesztési feladatok, amelyek kiemelten fontos eleme a már működő Mélyolvasó Klub, illetve a most induló KönyvJELZŐ klub, de ezek mellett a könyvárosok által készített, a friss beszerzéseket bemutató elektronikus és nyomtatott könyvajánlók éppúgy részét képezik, mint a közösségi szolgáltató diákok által a könyvtár honlapjára írt könyvajánlók, vagy az óvodás és kisiskolás korosztály számára megtartott könyvtári órák.

Partnerségi együttműködések

Oktatási intézmények

Az előző év során már nem volt lehetőség megvalósítani, így ennek az évnek lesz feladata, hogy felvegyük a kapcsolatot a VERKA iskolai közösségi szolgálatot szervező, felügyelő pedagógusával. Célunk, hogy a diákokat bevonhassuk a veresegyházi helytörténeti gyűjtemény egyik elektronikus forrásának szánt Wikipédia (VeresWiki) szolgáltatás fejlesztésébe. A diákok kisebb-nagyobb csoportjait szeretnénk megfelelő terjedelmű és korrekt hivatkozásokkal ellátott szócikkek megírására felkérni, amely szócikkek aztán a könyvtárban működtetett Wikipédia szoftverre kerülnének feltöltésre, s közkinccsé tételre.

Az alapfokú oktatási intézmények számára 2023-ban is szeretnénk az elmúlt években sikerrel kipróbált módon a könyvtárhasználatot a játékokkal, vetítéssel, papírszínházi előadással kombináló foglalkozásokat tartani.

Központ Ifjúsági ház / Támaspont Közhasznú Alapítvány (Központ)

2023-ben szeretnénk megszilárdítani a Központtal formálódó kapcsolatunkat. Az együttműködés keretében felkínáljuk a rendelkezésre álló erőforrásainkat (pl. elektronikus hírlevél) annak érdekében, hogy a Központ tevékenysége, a rajtuk keresztül hozzáférhető hazai és külföldi programok híre minél többekhez eljuthasson. Szintén ezen együttműködés részeként tesszük lehetővé, hogy a Központ szabadidős programjainak keretében megvalósuló filmvetítések legális keretek között folyhassanak. „Cserébe” a könyvtár például olyan ismeretekhez juthat a Központ munkatársaitól, amelyek révén a könyvtárhasználati képzéseket izgalmasabbá, érdekesebbé tehetjük a diákok számára.

PR/marketing/kommunikáció

Természetesen tárgyévben is szeretnénk minél több médiumban megjeleníteni a könyvtár híreivel, beszámolóival, szolgáltatásaival.

A Veresi Krónikával hagyományosan jó kapcsolatokat ápolunk, rendszeresen beszámolnak rendezvényeinkről, mi több, hirdetik is azokat a lap hasábjain. Ezt a lehetőséget 2023-ban is szeretnénk kiaknázni.

Szintén folytatni szeretnénk a Veresegyházi Városi Televízióval való kiváló együttműködésünket, hogy az év során minél több hír, rendezvény beszámoló juthasson el mindazokhoz, akik a VVTV internetes csatornáin keresztül értesülnek a város eseményeiről.

Természetesen a könyvtár „saját kezelésében” lévő felületeket – honlap, Facebook oldal, instagram profil, valamint hírlevél – is fokozott intenzitással használjuk majd, hogy minél szélesebb közönséghez, minél több korosztályhoz juthassunk el.

Annak érdekében, hogy e tevékenységünket a lehető leghatékonyabban oldhassuk meg – mint már említésre került –, az év folyamán elkészítjük a könyvtár külső kommunikációra vonatkozó stratégiáját.

Az energiaválság okozta változásokról

A munkaterv elkészítésének pillanatában még nem tudható, hogy a fenntartó elfogadja-e a 2023. évi könyvtári költségvetési terveket. Ebből adódóan azt sem tudjuk, hogy ténylegesen milyen hatásai lesznek az energiaválságnak tárgyévi működésünkre.

Természetesen az önkormányzat által elfogadott cselekvési tervnek megfelelően igyekszünk minden módon takarékoskodni az energiafelhasználás terén, továbbá a költségvetési tervek összeállítása során eleve kisebb kerettel számoltunk a költségvetési tételek jelentős részében.

Veresegyház, 2023. február 03.

Berze Lajos
Berze Lajos
igazgató

BESZÁMOLÓ A VERESEGYHÁZI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY 2022. ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁRÓL ÉS A 2023. ÉV KIEMELT FELADATAI

A feltételek megteremtését követően az Önkormányzat kezdeményezésére a kultúráért felelős miniszter 2017. június 9-én adott működési engedélyt a „közérdekű muzeális intézmény” besorolású Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény megalapítására, a Szentlélek tér 5. szám alatti épületben. (Avatására 2017. június 30-án került sor.) Munkatársi „gárdája”: egy fő szerződéses szakirányú egyetemi végzettségű szakember és egy fő megbízásos gyűjteménygondozó munkatárs. A helyi közgyűjtemény megalapítása a város kulturális életének jelentős eseménye volt. Míg korábban a helytörténet és hagyományőrzés tárgyi, dokumentum és fotográfiai emlékeit nem gondozták szakszerűen, s azok gyakorta szétszóródtak vagy más gyűjteményekbe kerültek, a Gyűjtemény életre hívásával a helytörténeti gyűjtő-, megőrző- és feldolgozó munka szakintézménye, bázisa jött létre, szakmai kapcsolataival integrálva a hazai közgyűjteményi hálózatba. A szigorúan előírt, a muzeológiában két évszázada stabil alapfeladatokon túl az is cél volt, hogy korszerű, egyfajta szervező központként működő és szolgáltató típusú, mozgékony intézmény szülessék, amely aktívan részt vesz a település kulturális vérkeringésében. Az alapítás óta eltelt közel öt esztendő alatt a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény a város karakteres közgyűjteményeként a helyi muzeális értékek sokak által gazdagított gyűjtőhelye lett, kiállításaival és rendezvényeivel pedig kedvelt színhellyé vált.

A 2022. ESZTENDŐ FONTOSABB EREDMÉNYEI

RÉGÉSZETI GYŰJTŐKÖR

Az elmúlt év legfontosabb szakmai eredménye – pontosabban megteremtett lehetősége – a régészeti gyűjtőkör megszerzése volt. A stratégiaileg jelentős bővülést az intézmény és a fenntartó Önkormányzat kezdeményezte, megteremtve hozzá a feltételeket (szerződéses régész munkatárs és tudományos-szakmai háttér). A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény működési engedélyét a kulturális minisztérium 2022. április 13-i hatállyal módosította, s ezzel teljessé vált az intézményi profil: a Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény már minden szakterületen kompetensé vált, s látótávolságba került a következő lépésként elérendő önálló feltárási-ásatási jog megszerzése is. Az új szakmai kapcsolatok közül kiemelendő a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Intézetével kötött együttműködési megállapodás, amely a Veresegyház területén szervezendő feltárások során intézményünk bevonását, s a leletanyag helyben tartását célozza. A Gyűjtemény szerződéses régésze a veresegyházi kötődésű, a Szegedi Egyetemen mesterszakon végzett fiatal Takács Richárd.

GYŰJTEMÉNYEK:

A múzeumi tevékenység jelentős része nem igazán mondható látványosnak, inkább csendes mindennapi munkának. Ide tartozik a gyűjtemény(ek) gondozása-feldolgozása, az adatgyűjtés és a precíz leltározás, vagy éppen az emlékanyag rendezésének időigényes feladata.

- A régészeti gyűjtőkörrel számos korábbi, más közgyűjteménybe került leletanyag „tért vissza” Veresegyházra és a tavalyi Álomhegyi feltárások leletei is a Veresegyházi

Helytörténeti Gyűjteményt gyarapítják. Összességében az átvett, illetve már helyben végzett terep- és gyűjtőmunka révén 2022-ben a Gyűjteménybe 124 db lelet került. (A régészeti gyűjteményt önálló szakgyűjteményként kezeljük, ez távlatilag fontos szakmai szempont a későbbi fejlesztéshez.)

- A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény történeti tárgyi-, textil- és néprajzi gyűjteményei 26, a történeti dokumentum gyűjtemény mintegy 200, a fotóarchívum pedig 2430 darabbal egészült ki. A gyűjteményi struktúrában felállítottuk az ún. Jelenkori gyűjteményt, részben a már meglévő emléanyag (összesen kb. 14.000 db történeti dokumentum és fotó) válogatásával, részben pedig célzott gyűjtőmunkával, aminek eredményeként a dokumentumtár kb. 80 darabbal gyarapodott. (Kiemelendő az utóbbi évtizedekből származó névjegy- és reklámanyag kollekción több mint 2000 darabja, Szénási Zsoltné ajándéka.)
- Az emléanyagból 243 darab leltározása történt meg, az adattári tételek 22-vel gyarapodtak.
- Az Önkormányzat még 2021-ben megvásárolta Horváth Lajos helytörténész házikönyvtárát, ami egy leendő komoly múzeumi szakkönyvtár törzsanyagát képezheti. 2022-ben újabb könyv- és dokumentumtétel került hozzánk – immár ajándékként –, az összességében mintegy 3.400 kötetet – helyhiány miatt – jelenleg biztonságos raktárban tároljuk.
- Hozzávetőleg 600, javarészt archív fotográfia került digitális feldolgozásra (szakszerű beazonosítással és leírással).

SZAKMAI ÉS INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK:

- A muzeális intézmények felügyeletét ellátó EMMI Közgyűjteményi Főosztállyal a kapcsolattartás élő és folyamatos, a 2022. évi kötelező adatszolgáltatást teljesítettük.
- Kutatószolgálatunkat 8 fő vette igénybe.
- Régészünk munkáját két képzett régészeti önkéntes (Vastagné Kormány Zsuzsanna és Kovács László) segíti. Feladatuk az ismert települési lelőhelyek figyelése, alkalomszerűen a leletek mentése és begyűjtése. 2022-ben már több terep bejárást szerveztek, felméréndő a potenciális lelőhelyeket.
- A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjteménynek ugyan nincs formálisan baráti köre, de van egy 25–30 fős szimpatizáns támogatója, akik emléanyagokkal, munkával vagy pénzüsszeggel támogatják a munkát. Segítségükkel tavaly folytatódott a múzeumkert beültetése (6 fa) és kiemelendő a Szép Magyar Szó Alapítvány, amely 100.000 Ft-tal járult hozzá a kiállítások rendezéséhez.

KIÁLLÍTÁSOK:

- A 2020–21-es éveket determináló járvány miatt a 2019 végén megnyitott „Érdekes műtárgyaink” kiállítás lényegében rövid ideig volt látogatható, ezért a korlátozások feloldását követően a tárlatot a 2022. év első három hónapjában is megtartottuk. Hasonlóképpen az 2021 nyarán rendezett, kuriózum számba menő „TILOS!” című kiállítást.
- Az esztendő nagyszabású kiállítása a mindkét kiállítóteremre kiterjedő „Veres régen... és még régebben” című tárlat volt, melyet a múzeumalapítás 5. évfordulójához és a Városünnephez időzítettünk. Jelentősége, hogy először tekinti át és mutatja be látványos

eszközökkel a település történetét a kezdetektől a 20. század közepéig. (Nyitva: 2023. augusztus 31-ig.)

- A kiállítások látogatószáma a 2020–2021-es csökkenés után csak lassan emelkedik, mint általában a múzeumi szférában. 2022-ben 960 fő kereste fel a Gyűjteményt, meghatározó többségben helyi érdeklődők, bár jöttek csoportok a fővárosból és más vidékekről is.
- A Veresegyházi Helytörténeti Gyűjtemény egyéb rendezvényein (Kulturális Örökség Napjai, az Öregtemplom bemutatása stb.) hozzávetőleg 400 fő vett részt.
- Előzetes bejelentéssel biztosítjuk az öregtemplom, mint régészeti terület megtekintését és bemutatását szakszerű vezetéssel. A tavalyi évben összesen 44 fő tartott erre igényt.

MŰVÉSZKERTI RENDEZVÉNYEK:

- A művészeti foglalkozások 2022-ben ismét „teljes gőzzel” folytatódtak, összességében mintegy 200 fő, többségében gyermek vett rajtuk részt. A nyáron szervezett öt gyermektáborban (2 kerámia, 2 művészeti és népzenei) a résztvevők száma 220 fő volt.
- Sajnos az év végével a művészeti jelenlegi formájában megszűnt, mivel a művészeti nevelés oszlopos tagja, Orosz Helga festőművész elköltözik a városból. (A tervekről alább szólunk.)

KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATOK, SZOLGÁLTATÁSOK:

Ahhoz képest, hogy kismúzeumról van szó és meglehetősen szerény körülmények között dolgozunk, folyamatosan érzékeljük a városlakók szimpátiáját és segítőkészségét. A látogatók visszajelzései (vendégkönyvi bejegyzések, személyes vélemények) és a szaporodó adományok (helyi emlékek, pénzbeli hozzájárulások és társadalmi munka) mutatják, hogy a városhoz méltó, kedvelt intézmény lettünk.

- Kialakult egy támogatói háttér (25–30 fő) és egy elektronikusan számon tartott érdeklődő kör (80 fő), amellyel rendszeresen tartjuk a kapcsolatot.
- Jelen vagyunk a „Veresi Króniká”-ban, a VVTV műsoraiban és a helyi kulturális élet honlapjain. Az Önkormányzat segítségével lefoglalásra került a múzeumi honlap domainja (muzeum.veresegyhaz.hu), feltöltése megkezdődött.
- A Gyűjtemény Kisboltjában folyamatosan kaphatók a város által kiadott helytörténeti és egyéb kiadványok, melyekkel az Önkormányzat felé folyamatosan elszámolunk. (Bevétel összesen: 35.500 Ft.)

PÉNZÜGYI HELYZET, BIZONYTALANSÁGOK

- Az intézmény működéséhez az Önkormányzat – a könyvtáron keresztül – egyfelől mindig biztosítja az alapvető feltételeket (rezsiköltségek, munkatársi honoráriumok), másfelől viszont a szakmai jellegű feladatokra csupán 5–600 ezer forint jut évente. A munkatársak szó szerint minden olyan munkát elvégeznek (fizikai és kisebb karbantartási munkák, takarítás, kertápolás), amire nincs külső kapacitás, de a komolyabb felújítási problémákat (például a vízesedés vagy a pince helyreállítása) saját erőből nem tudják megoldani.

- Az év utolsó hónapjaiban intézményünket is érintették a város takarékosági intézkedései: a fűtéssel és az árammal történő takarékoság jegyében alacsony a termekben a hőmérséklet és a nyitvatartás heti 1 napra korlátozódott.
- A pénzügyekben is mutatkozó bizonytalanságok következtében a 2022. évi költségvetés valós számairól és azok teljesítéséről nem tudunk érdemben beszámolni.

A 2023. ESZTENDŐ FONTOSABB TERVEI

- Az alapkérdés, hogy az idei esztendőben tudunk-e reális szakmai és működési tervet készíteni? Jelenleg ennek kicsi esélyét látjuk, ennek ellenére fontosabb terveinket röviden összefoglaljuk.
- Kiállítás: Több elképzelésünk is van (Veresi leletek, Veresi névjegyek), megvalósításuk az anyagi helyzettől és a takarékosági intézkedések feloldásától függ. Ide soroljuk azt a tervünket is, hogy a Városháza folyosóinak egy szakaszán 10–15 képből álló településtörténeti blokkot rendeznénk (régészeti felvételek, digitális oklevélmásolatok stb.)
- A múzeumi Művészertben szélesedik az agyagozás és kerámia készítés kínálata, megmarad a népzenei vonulat és a régészeti feladatokhoz kapcsolódó foglalkozásokat indítunk (ifjú régészek, terepcsoportok, kisebb szondázó feltárások). Mindhárom szakmai területen plusz hétvégi rendezvényeket és nyári táborokat szervezünk.
- Emlékkert: A temetőinkben pusztuló, elhagyatott 19–20. századi sírjelek megmentése érdekében a múzeumudvar dél-nyugati részén növényzettel körülölelt emlékkertet létesítünk, melyben a sírköveket helyezzük el.
- Régészeti feladatainkból következően feltárjuk az országos nyilvántartásban még nem szereplő helyi lelőhelyeket és védelmük érdekében helyi régészeti rendelet kiadását kezdeményezzük.

Veresegyház, 2023. február 1.

Összeállította:

Dr. Varga Kálmán

(múzeumvezető)